

Облікова картка дисертації

I. Загальні відомості

Державний обліковий номер: 0824U000881

Особливі позначки: відкрита

Дата реєстрації: 10-02-2024

Статус: Захищена

Реквізити наказу МОН / наказу закладу:

II. Відомості про здобувача

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Лі Еньхуй ...

2. Enhui Li

Кваліфікація:

Ідентифікатор ORCID ID: Не застосовується

Вид дисертації: доктор філософії

Шифр наукової спеціальності: 014

Назва наукової спеціальності: Середня освіта (за предметними спеціальностями)

Галузь / галузі знань:

Освітньо-наукова програма зі спеціальності: Середня освіта (музичне мистецтво)

Дата захисту: 08-02-2024

Спеціальність за освітою: Музичне мистецтво

Місце роботи здобувача:

Код за ЄДРПОУ:

Місцезнаходження:

Форма власності:

Сфера управління:

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

Сектор науки: Не застосовується

III. Відомості про дисертацію

Шифр спеціалізованої вченої ради (разової спеціалізованої вченої ради): ДФ 51

Повне найменування юридичної особи: Український державний університет імені Михайла Драгоманова

Код за ЄДРПОУ: 44807628

Місцезнаходження: вул. Пирогова, буд. 9, Київ, 01030, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR:

Сектор науки: Університетський

IV. Відомості про підприємство, установу, організацію, в якій було виконано дисертацію

Повне найменування юридичної особи: Український державний університет імені Михайла Драгоманова

Код за ЄДРПОУ: 44807628

Місцезнаходження: вул. Пирогова, буд. 9, Київ, 01030, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR:

Сектор науки: Університетський

V. Відомості про дисертацію

Мова дисертації: Українська

Коди тематичних рубрик: 14.25.09

Тема дисертації:

1. Методика формування музично-слухових уявлень учнів на початковому етапі фортепіанного навчання
2. The method of formation of musical and auditory ideas of students at the initial stage of piano learning

Реферат:

1. У дисертаційному дослідженні висвітлюється методика формування музично-слухових уявлень учнів на початковому етапі фортепіанного навчання. Звернення до цієї теми зумовлено зміною в музичній освіті концептуальних засад, в основі яких лежить утвердження музичного мистецтва в якості вагомого чинника естетичного виховання і своєрідного регулятора впливу на становлення особистості. На музичне мистецтво покладається завдання гуманізувати цю галузь освіти, реалізувати інноваційні засади педагогічного процесу, орієнтувати його на особистість, здатну бачити, відчувати і споглядати. Друга особливість сучасної музичної освіти полягає в тому, що у творчості композиторів, працюючих у межах XX і початку XXI століть, відбулися

значні зміни у застосуванні виразних засобів музики. У своїй творчості ці митці розкрили нові можливості функціонування фортепіано завдяки його колористичним, фактурним та композиційним- особливостям. Такі можливості вони почали широко використовувати, поєднуючи фортепіанний звук з шумовими та електронними ефектами. Відтак музикознавці навіть почали використовувати таке поняття як «звуковий образ» фортепіано. Відтак для виконання фортепіанних творів у різних стилях і жанрах актуальним стало виявлення індивідуального трактування інструменту, яке не тільки відображає нову технологію гри на фортепіано, а й розвиває нові музично-слухові уявлення. У зв'язку з цим важливим завданням музичної освіти на початковому етапі навчання стає формування в учнів різноманітних музично-слухових уявлень, зумовлених внутрішніми особливостями музичного слуху та усвідомленням смислу музичного твору. Вирішення цього завдання сприятиме удосконаленню виконавських умінь учнів на протязі всього фортепіанного навчання. У даній роботі здійснено ретроспективний аналіз поняття «музично-слухові уявлення» та його розуміння в різні часи. Виявлено, що розвиток методики фортепіанного навчання був пов'язаний з еволюцією фортепіано як музичного інструмента. З'ясовано, що погляди педагогів-музикантів минулих часів спрямовувалася не тільки на удосконалення виконавської техніки піаністів, а й на виховання яскравих і гармонійно розвинутих музикантів. Змістовий аналіз їх науково-методичних праць дозволив розкрити цілі та методи, якими збагачувалася теорія і практика фортепіанного навчання. Проаналізовано педагогічні погляди й методичні засади видатних музикантів-педагогів минулих епох (європейської та української шкіл) які розглядали виконавський процес у поєднанні рухо-моторних у музично-слухових уявлень музикантів, Узагальнення цих позицій у естетико-філософській, мистецтвознавчій і психолого-педагогічній літературі дозволило провести термінологічний аналіз поняття «музично-слухові уявлення» та розкрити його зміст. Згідно із сучасними музично-психологічними дослідженнями в основі музично-слухових уявлень лежить добре розвинутий музичний слух. Розвинуті музично-слухові уявлення передбачають сформованість слухового сприймання і слухових уявлень, розуміння закономірностей музичної мови та її особливостей під час функціонування у різних стильових ситуаціях. У піаністів музично-слухові уявлення мають пов'язуватися не тільки з майстерним виконанням мелодії, а й всієї музичної фактури. В основі такої діяльності лежить осягнення образно-емоційної побудови музичного твору, яке спочатку виникає як безпосереднє переживання мелодії, її відчуття, а потім ці уявлення поглиблюються і конкретизуються під час вивчення усіх деталей музичного твору. У результаті такої роботи формуються музично-слухові уявлення, які поступово віддзеркалюються у внутрішньому плані музиканта-виконавця. Відтак, формування музично-слухових уявлень молодших школярів у процесі фортепіанного навчання ми розглядаємо як тривалий і цілеспрямований процес, спрямований на удосконалення усіх складових музичного слуху та їх творчий вплив на виконавську діяльність. У процесі роботи над втіленням художніх образів музичного твору коло уявлень може бути надзвичайно різноманітним. Науковці виділяють три основних види музично-слухових уявлень: уявлення конкретної звукової фактури (ладо-звукові, ритмічні, гармонічні), уявлення асоціативні (емоційно-образні) і технічні (моторні). У відповідності з цими поглядами формування музично-слухових уявлень характеризуються процесуальністю та послідовністю. У педагогічній діяльності воно має здійснюватися за такими фазами: увага до естетичного сприймання музичних звуків; емоційне ставлення до музичного твору; емоційно-чуттєва активність до звукоутворення і в цілому до процесу виконання; оцінювання характеру звуковидобування. Це дозволило розглядати музично-слухові уявлення молодших школярів у поєднанні з руховими компонентами, здатними змінюватися і удосконалюватися в процесі музичної діяльності.

2. The dissertation study is devoted to the method of formation of musical and auditory ideas of students at the initial stage of piano learning. Turning to this topic is due to a change in the conceptual foundations of music education, which is based on the affirmation of musical art as an important factor in aesthetic education and a kind of regulator of influence on the formation of personality. Musical art is entrusted with the task of humanizing this branch of education, implementing innovative principles of the pedagogical process, orienting it to a person who is able to see, feel and contemplate. The second feature of modern music education is that significant changes in the use of expressive means of music took place in the works of composers working in the 20th and early 21st

centuries. In their work, these artists discovered new functional possibilities of the piano due to sonorous-coloristic, textural and compositional-dramaturgical features, and began to widely use the combination of piano sound with noise and electronic sound. Therefore, musicologists even began to use such a concept as the "sound image" of the piano. Therefore, for the performance of piano works of various styles and directions, it became relevant to identify an individual interpretation of the instrument, which not only reflects the new technology of playing the piano, but also develops new musical and auditory ideas. In connection with this, an important task of music education at the initial stage of education is the formation of various musical and auditory concepts in students, determined by the internal features of musical hearing and awareness of the meaning of a musical work. Solving this task will contribute to the improvement of students' performance skills throughout their piano studies. In this work, a retrospective analysis of the concept of "musical-auditory representations" and its understanding at different times is carried out. The study of the historical-theoretical formation and development of the piano teaching method revealed that it is connected with the evolution of the piano as a musical instrument. It was found that the scientific and methodical thought of the past was directed not only to the improvement of the performance technique of pianists, but also to the education of bright and harmoniously developed musicians. Content analysis of their scientific and methodical works made it possible to reveal the goals and methods that enriched the theory and practice of piano teaching. Pedagogical views and methodological principles of outstanding musician-pedagogues of past eras (European and Ukrainian schools) who considered the performance process in combination of movement-motor and musical-auditory ideas of musicians were analyzed. Based on the generalization of aesthetic-philosophical, art history and psychological-pedagogical literature, a terminological analysis was carried out. the concept of "musical and auditory representations" and its content is disclosed. It was found that the scientific and methodical thought of the past was directed not only to the improvement of the performance technique of pianists, but also to the education of bright and harmoniously developed musicians. Content analysis of their scientific and methodical works made it possible to reveal the goals and methods that enriched the theory and practice of piano teaching. Pedagogical views and methodological principles of outstanding musician-pedagogues of past eras (European and Ukrainian schools) who considered the performance process in combination of movement-motor and musical-auditory ideas of musicians were analyzed. Based on the generalization of aesthetic-philosophical, art history and psychological-pedagogical literature, a terminological analysis was carried out. the concept of "musical and auditory representations" and its content is disclosed. According to modern music-psychological research, well-developed musical hearing is the basis of music-auditory perceptions. Developed musical and auditory perceptions provide a high-quality level of formation of auditory perception and auditory perceptions, understanding of the patterns and possibilities of musical language and its features during functioning in various stylistic situations. Pianists' musical and auditory ideas should be connected not only with the skillful performance of the melody, but also with the entire musical texture. At the heart of such activity is the understanding of the visual and emotional construction of a musical work, which first arises as a direct experience of the melody, its feeling, and then these ideas deepen and become more specific during the study of all the details of the musical work. As a result of such work, musical and auditory ideas are formed, which are gradually reflected in the inner plan of the musician-performer.

Державний реєстраційний номер ДіР:

Пріоритетний напрям розвитку науки і техніки: Фундаментальні наукові дослідження з найбільш важливих проблем розвитку науково-технічного, соціально-економічного, суспільно-політичного, людського потенціалу для забезпечення конкурентоспроможності України у світі та сталого розвитку суспільства і держави

Стратегічний пріоритетний напрям інноваційної діяльності: Освоєння нових технологій транспортування енергії, впровадження енергоефективних, ресурсозберігаючих технологій, освоєння альтернативних джерел енергії

Підсумки дослідження: Нове вирішення актуального наукового завдання

Публікації:

- 1. Лі Еньхуй (2019) Зміст поняття "музично-слухові уявлення" в сучасних наукових дослідженнях. Науковий часопис НПУ імені М.П.Драгоманова. Серія 14. Теорія і методика мистецької освіти Вип.27, с. 32-38 DOI: <https://doi.org/10.31392/NPU-nc.series14.2019.27.05>.
- 2. Лі Еньхуй (2022) Методична спрямованість формування музично-слухових уявлень учнів в умовах фортепіанного навчання Науковий часопис НПУ імені М.П.Драгоманова. Серія 14. Теорія і методика мистецької освіти Вип.28, с. 93-100 DOI:<https://doi.org/10.31392/NPU-nc.series14.2022.28.13>
- 3. Лі Еньхуй (2023) Теоретичні засади формування музично-слухових уявлень молодших школярів у процесі фортепіанного навчання. Наукові записки. С. «Педагогічні науки». В.4 с.116-123.
- 4. Лі Еньхуй. (2022) Провідні напрямки формування музично-слухових уявлень молодших школярів в сучасній музично-педагогічній освіті. Освіта для XXI століття: виклики, проблеми, перспективи. Матеріали IV Міжнародної науково-практичної конференції.
- 5. Лі Еньхуй (2022) Основні напрями формування музично-слухових уявлень у процесі фортепіанного навчання. «Мистецтво та освіта в контексті європейського виміру» Матеріали Всеукраїнської науково-практичної онлайн-конференції за участю здобувачів вищої освіти та молодих учених Вінниці. «Мистецтво та освіта в контексті європейського виміру» Матеріали Всеукраїнської науково-практичної онлайн-конференції за участю здобувачів вищої освіти та молодих учених. Вінниця с.80-84
- 6. Лі Еньхуй (2023) Методична спрямованість формування музично-слухових уявлень молодших школярів у процесі фортепіанного навчання. Матеріали Міжнародної науково-практичної конференції «Модернізація наскрізної виконавської підготовки учнівської молоді в сучасній мистецькій освіті» 2023, с. 50-55
- 7. Лі Еньхуй (2023) Методичні засади формування музично-слухових уявлень молодших школярів у процесі фортепіанного навчання. IX Міжнародна науково-практична конференція молодих учених та студентів «Музична та хореографічна освіта в контексті культурного розвитку суспільства», Одеса, 20-21 жовтня 2023 р., т.2., с. 96-99.
- 8. Li En Hui Methodological principles of the formation of musical auratory ideas of younger school students in the process of piano learning // Intellectual Archive. – vol. 8, nam. 4. – Toronto, October- December 2023. s. 358-367.

Наукова (науково-технічна) продукція:

Соціально-економічна спрямованість:

Охоронні документи на ОПІВ:

Впровадження результатів дисертації: Впроваджено

Зв'язок з науковими темами:

VI. Відомості про наукового керівника/керівників (консультанта)

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Щолокова Ольга Пилипівна
2. Olha P. Shcholokova

Кваліфікація: д.пед.н., професор

Ідентифікатор ORCID ID: 0000-0003-0735-6360

Додаткова інформація: <https://scholar.google.ru/citations?user=xsUM3ksAAAAJ&hl=ru>

Повне найменування юридичної особи: Український державний університет імені Михайла Драгоманова

Код за ЄДРПОУ: 44807628

Місцезнаходження: вул. Пирогова, буд. 9, Київ, 01030, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR:

Сектор науки: Університетський

VII. Відомості про офіційних опонентів та рецензентів

Офіційні опоненти

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Стратан-Артишкова Тетяна Борисівна
2. Tetiana B. Stratan-Artyshkova

Кваліфікація: д.пед.н., професор

Ідентифікатор ORCID ID: 0009-0008-1379-8302

Додаткова інформація: <https://scholar.google.com/citations?user=xsXgOMQAAAAJ&hl>

Повне найменування юридичної особи: Центральноукраїнський державний університет імені Володимира Винниченка

Код за ЄДРПОУ: 02125415

Місцезнаходження: вул. Шевченка, буд. 1, Кропивницький, Кропивницький р-н., 25006, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR:

Сектор науки: Університетський

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Демидова Марина Григорівна
2. Maryna H. Demydova

Кваліфікація: к. пед. н., доц.

Ідентифікатор ORCID ID: 0000-0002-5016-6872

Додаткова інформація: <https://scholar.google.com.ua/citations?user=RidMfbwAAAAJ&hl=uk>

Повне найменування юридичної особи: Державний заклад "Південноукраїнський державний педагогічний університет імені К. Д. Ушинського"

Код за ЄДРПОУ: 02125473

Місцезнаходження: вул. Старопортофранківська, буд. 26, Одеса, 65020, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR:

Сектор науки: Університетський

Рецензенти

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Савченко Регіна Анатоліївна

2. Regina A. Savchenko

Кваліфікація: д.пед.н., професор

Ідентифікатор ORCID ID: 0000-0002-4380-8777

Додаткова інформація: <https://scholar.google.com/citations?user=ZZT1pioAAAAJ&hl=ru>

Повне найменування юридичної особи: Український державний університет імені Михайла Драгоманова

Код за ЄДРПОУ: 44807628

Місцезнаходження: вул. Пирогова, буд. 9, Київ, 01030, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR:

Сектор науки: Університетський

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Глазунова Ірина Кимівна

2. Irina K. Glazunova

Кваліфікація: к. пед. н., доцент

Ідентифікатор ORCID ID: 0000-0002-3852-7057

Додаткова інформація: <https://scholar.google.com.ua/citations?hl=ru&user=vpVyYhkAAAAJ>

Повне найменування юридичної особи: Український державний університет імені Михайла Драгоманова

Код за ЄДРПОУ: 44807628

Місцезнаходження: вул. Пирогова, буд. 9, Київ, 01030, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR:

Сектор науки: Університетський

VIII. Заключні відомості

**Власне Прізвище Ім'я По-батькові
голови ради**

Гуральник Наталія Павлівна

**Власне Прізвище Ім'я По-батькові
головуючого на засіданні**

Гуральник Наталія Павлівна

**Відповідальний за підготовку
облікових документів**

Кліваденко Наталія Іванівна

Реєстратор

УкрІНТЕІ

**Керівник відділу УкрІНТЕІ, що є
відповідальним за реєстрацію наукової
діяльності**

Юрченко Тетяна Анатоліївна